

ANALECTA 2011

Jaargang 25, Nrs. 3 en 4

(juli, augustus, september, oktober, november, december 2011)

Inhoudsopgave

Officiële berichten.....	3
Mgr. J. Liesen benoemd tot bisschop van Breda	9
Onttrekking aan de eredienst kapel Moederhuis Mariadal, Roosendaal	11
Statuut liquidatiecommissie	12

Officiële berichten

Presentatie en mutatie

Op 30 juni 2011 is de aanstelling geëindigd van mevrouw C.A.M. HAMERS-VAN GOOL als pastoraal projectmedewerkster in het pastoraal team ten behoeve van de parochies die samen de IPV Regio Oudenbosch vormen.

Per 1 juli 2011 is mevrouw A.F.L. DE KRIJGER voor 9 uur per week, voor een periode van 12 maanden, vanuit de IPV Regio West-Zeeuws-Vlaanderen gedetacheerd bij verpleeghuis 'De Stelle' te Oostburg.

Per 22 juli 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende de zeereerwaarde heer P.J.M. VAN GORP benoemd tot parochieadministrator van de Jeruzalemparochie te Breda en de parochies H. Maria Hemelvaart te Bavel en de H. Laurentius te Ulvenhout. Deze benoeming geldt tot 31 december 2011, tenzij eerder een andere pastorale situatie ontstaat.

Per 1 oktober 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende aan mevrouw C.A.M. HAMERS-VAN GOOL de pastorale zending verleend voor haar werk als pastoraal werkster bij Stichting Groenhuysen te Roosendaal.

Per 1 oktober 2011 is mevrouw N. VAN DER ZANDE- VAN GEEL aangesteld als pastoraal projectmedewerker 'jongeren' voor een periode van 2 jaar. Haar contract als diocesaan jongerenwerker liep af 30 september 2011.

Per 1 oktober 2011 is de benoeming van de weledele heer drs. M.G.H.M. BOLLERMAN aangepast. Zijn detachering vanuit het bisdom voor 0.2 fte. eindigde per 1 oktober 2011. Per gelijke datum is hij voor 20% van de werktijd in dienst gekomen van de IPV Regio Dongemond. Vanaf 1 januari 2012 wordt dit dienstverband uitgebreid tot 0.5 fte. Ook voor deze meer uitgebreide aanstelling verleent apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende de heer Bollerman de pastorale zending.

Per 1 oktober 2011 is de benoeming van de weleerwaarde heer A.A.I.L. SCHUERMAN verlengd. Hij blijft voor 0.2 fte. beschikbaar voor weekendassistentie en voor assistentie bij huwelijken en vieringen van het sacrament van het doopsel in de parochies van de Regio Oudenbosch.

Met terugwerkend kracht van 1 september 2011 is de benoeming van de hoogerwaarde heer drs. N.M. SCHNELL herzien. De hoogerwaarde heer Schnell is werkzaam per 1 september 2011 voor 0.6 fte. als rector van de priester- en diakenopleiding Bovendonk en voor 0.4 fte. als pastoor van de parochies H. Martinus te Rucphen, H. Martinus te Schijf, H. Johannes de Doper te Sprundel, H. Maria Boodschap te Zegge en H. Willibrordus te Sint Willebrord.

In het kader van het diocesaan beleid *In de duizend gezichten van Uw volk* krijgt de samenwerking tussen de parochie Onze Lieve Vrouw, de Emmaüsparochie en parochie De Ark te Roosendaal toenemend vorm. In verband met deze groeiende samenwerking zullen de pastorale beroepskrachten per 15 oktober 2011 één pastoraal team vormen voor het pastorale werk in de drie parochies.

Per 1 november 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende de zeereerwaarde heer Drs. A.M.S. VAN HEES, priester van het Bisdom van Breda, benoemd tot pastoor van de parochie De Ark te Roosendaal. De heer Van Hees is daarnaast pastoor van de parochie Onze Lieve Vrouw en de Emmaüsparochie te Roosendaal.

Per 1 november 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende aan mevrouw F.M.G. FENNEMA-ROBBEN de pastorale zending verleend voor haar werk als pastoraal werkster bij de zusters Franciscanessen van Mariadal te Roosendaal.

Emeritaat en pensioen

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft de bisschop met ingang van 1 juni 2011 de pastorale zending ingetrokken

van mevrouw M.G. KOOPS-KRAMER voor haar werk als pastoraal werkster in de regio West-Zeeuws-Vlaanderen.

Met ingang van 1 juli 2011 heeft de zeereerwaarde pater drs. B.M.Ch. STOFFELS s.j. eervol ontslag verleend als lid van de staf en spiritueel van de priester- en diakenopleiding Bovendonk en als lid van het team van de dienst Opleiding en Vorming van het bisdom van Breda.

Met ingang van 1 juli 2011 heeft de zeereerwaarde heer B.M.A. VROKLAGE eervol ontslag verleend als rector van de zusters Franciscanessen van Mariadal te Roosendaal.

Met ingang van 1 september 2011 heeft de zeereerwaarde heer J.A.A.M. ADRIAANSEN zijn pastorale taak beëindigd voor de broeders van Saint Louis in het instituut Saint Louis te Oudenbosch wegens de verhuizing van de broeders naar het Centrum voor wonen en zorg 'De Zellebergen' in Oudenbosch.

Per 1 oktober 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende eervol ontslag verleend aan de zeereerwaarde heer J.C.M.M. BAIJINGS als rector van de zusters Franciscanessen van Mariadal te Roosendaal.

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende met ingang van 1 oktober 2011 de pastorale zending ingetrokken van mevrouw A.W.P.G. VERBRAAK-HULSKEN voor haar werk als pastoraal werkster bij de stichting Amarant (locaties Breda en Rijsbergen).

Vertrek

Per 1 september 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende eervol ontslag verleend aan de weledele heer H.H.M. JANSSEN als missiesecretaris van het bisdom van Breda.

Op 30 september 2011 is de aanstelling geëindigd van mevrouw M.M.B. VAN VELDHOFEN als pastoraal projectmedewerkster in de

Onze Lieve Vrouweparochie te Bergen op Zoom ten behoeve van het werk voor jonge gezinnen, kinderen en jongeren.

Met ingang van 1 oktober 2011 is de weleerwaarde heer M.C.H. SCHAPENDONK o.praem teruggekeerd naar de Parkabdij te Heverlee (B.). Per gelijke datum is zijn pastorale zending door apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende ingetrokken. De weleerwaarde heer Schapendonk o.praem werkte als diaken en lid van het pastoraal team van de parochie De Ark in Roosendaal.

Per 1 november 2011 heeft apostolisch administrator mgr. dr. J.H.J. van den Hende de pastorale zending ingetrokken van mevrouw dr. A.-M.R.G.C. JONCKHEERE voor haar werk als pastoraal werkster bij het corps R.K. justitiepastaat.

Overlijden

Op 22 augustus 2011 is de zeereerwaarde pater drs. Paulus Jozef VAN WINDEN s.m.a. in het ziekenhuis in Gent overleden, nadat hij op woensdag 27 juli werd getroffen door een ernstige hersenbloeding. Hij werd geboren op 18 november 1966 in 's-Gravenhage en is daar ook opgegroeid. Op 14 augustus 1999 werd hij tot priester gewijd voor de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën. Na gewerkt te hebben in het bisdom van Roermond en nadien in het bisdom van Rotterdam is hij per 1 januari 2010 benoemd tot priesterassistent van de parochies die samen de regio Oudenbosch vormen. Per 1 oktober 2010 is hij benoemd tot parochievicaris in het pastoraal team van de parochies die samen de regio Oost-Zeeuws-Vlaanderen vormen.

De plechtige uitvaart is geschied op maandag 29 augustus 2011 in de basiliek van de H. Willibrordus te Hulst. Daarna volgde de begrafenis in het familiegraf te Den Haag.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op donderdag 22 september 2011 is in woon- en zorgcentrum Vredenbergh te Breda de zeereerwaarde heer Antonius Martinus DANEN overleden. Hij werd geboren te Oud- en Nieuw Gastel op 21 oktober 1925 en is op 7 juni 1952 tot priester gewijd van het bisdom van Breda.

Pastor Danen was vanaf 1952 kapelaan te Nieuw-Namen, Westdorpe en Zevenbergschen Hoek, Bergen op Zoom (H. Hart) en Sint Willebrord. In 1965 werd hij benoemd tot bouwpastoor in Sint Willebrord en in 1971 volgde tevens zijn benoeming tot waarnemend pastoor in Rucphen. In 1977 werd hij benoemd als vicarius coöperator van de parochies te Prinsenbeek en de Haagse Beemden te Breda en kreeg hij de opdracht in de Haagse Beemden een parochie te stichten, de latere Bethlehemparochie.

Van 1989 tot aan zijn emeritaat in 1995 was pastor Danen pastoor van de parochie H. Maria Boodschap te Zegge en parochie administrator van de H. Martinusparochie te Schijf.

De plechtige uitvaart is geschied op donderdag 29 september 2011 in de kerk van de H. Maria Boodschap, Onze Lieve Vrouwestraat te Zegge, waarna de begrafenis is gevolgd op de begraafplaats bij de kerk. Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op zondag 2 oktober 2011 is de zeereerwaarde heer drs. Johannes WALRAVEN overleden te Oosterhout. Hij werd geboren te Hoedekenskerke op 18 augustus 1930 en is op 26 mei 1956 tot priester gewijd van het bisdom van Breda.

Johannes Walraven was vanaf 1960 kapelaan van de parochie H. Hart van Jezus te Oosterhout. In 1967 werd hij moderator en godsdienstleraar op het mgr. Frenckencollege in Oosterhout. In 1988 is hij benoemd als parochie-administrator van de H. Corneliusparochie in Den Hout. Op 1 juli 1996 werd hem door de bisschop eervol ontslag verleend.

De plechtige uitvaart is geschied op vrijdag 7 oktober 2011 in de parochiekerk van de H. Cornelius, Houtse Heuvel te Den Hout, waarna de begrafenis is gevolgd op de begraafplaats bij de kerk. Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op woensdag 16 november 2011 is de zeereerwaarde pater drs. Franciscus Petrus WAGENAARS s.m. overleden in het verzorgingshuis “De Korenmarkt” te Hulst. Hij werd geboren te Putte op 19 november 1933 en is op 29 september 1960 tot priester gewijd voor de Maristen.

Franciscus Wagenaars was van 1989 tot 1995 rector van de priester- en diakenopleiding Bovendonk en waarnemend rector van het

opleidingscentrum te Tilburg. In 1995 werd hij benoemd tot pastoor van de parochies van de H. Cornelius te Achtmaal, O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Wernhout en de H. Willibrordus te Klein-Zundert. Nadien – vanaf 2001 – is hij parochievicaris geweest van de parochies in de regio Zundert. Op 1 februari 2006 werd hem door de bisschop eervol ontslag verleend.

De plechtige uitvaart is geschied op dinsdag 22 november 2011 in de basiliek van de H. Willibrordus, Steenstraat te Hulst, waarna de begrafenis is gevolgd op de begraafplaats aan de Van der Maelstedeweg te Hulst.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Mgr. dr. J.W.M. Liesen benoemd tot bisschop van Breda

Vandaag is bekendgemaakt dat paus Benedictus XVI mgr. Liesen (51) benoemt tot bisschop van Breda. Mgr. Liesen is hulpbisschop van het bisdom van 's-Hertogenbosch. Op zaterdag 28 januari 2012 zal mgr. Liesen de zetel van het bisdom van Breda in bezit nemen tijdens een plechtige eucharistieviering in de H. Antoniuskathedraal te Breda om 11.00 uur.

Mgr. Liesen wordt de elfde bisschop van Breda. Hij volgt mgr. Van den Hende (47) op. Mgr. Van den Hende was bisschop van Breda van 2007 tot 2011.

Mgr. Liesen werd geboren op 17 september 1960 in Oosterhout. Hij doorliep de middelbare school op het St. Oelbert Gymnasium te Oosterhout en volgde daarna de priesteropleiding aan het Grootseminarie Rolduc in Kerkrade. Na zijn priesterwijding studeerde en doctoreerde mgr. Liesen aan het Pauselijk Bijbelinstituut, te Rome en Jeruzalem. Daarna was hij verbonden aan het Grootseminarie Rolduc als docent en bibliothecaris van de wetenschappelijke bibliotheek. Op 15 juli 2010 benoemde paus Benedictus XVI mgr. Liesen tot hulpbisschop van het bisdom van 's-Hertogenbosch. De wijding tot bisschop volgde op 18 september 2010. Sinds 2004 is mgr. Liesen lid van Internationale Theologische Commissie, het adviesorgaan van de Congregatie voor de geloofsleer te Rome.

Bij monde van algemeen gedelegeerde V. Schoenmakers, proost van het kapittel, laat het bisdom in een eerste reactie weten dankbaar te zijn voor de benoeming van mgr. Liesen tot bisschop van Breda: "Hij is een spirituele, erudiete en aimabele man, aan wie wij graag het vertrouwen geven om ons bisdom in de komende jaren te leiden. Hij is zeer welkom in het bisdom van Breda. We zijn ervan overtuigd dat hij met zijn talenten van geest en hart, veel voor het bisdom kan betekenen."

Bisschop Van den Hende werd in 2006 bisschop-coadjutor en was sinds 2007 bisschop van Breda. De jaren 2006-2011 stonden inhoudelijk heel bijzonder in het teken van roeping, sacramenten, en de

sociale leer van de Kerk. Bestuurlijk was er veel aandacht voor het stimuleren van samenwerking van parochies.

Bisschop Van den Hende is apostolisch administrator van het bisdom van Breda sinds zijn benoeming tot bisschop van Rotterdam op 10 mei 2011 door paus Benedictus XVI. Op 2 juli 2011 nam mgr. Van den Hende de bisschopszetel van Rotterdam in bezit.

Breda, 26 november 2011

JOHANNES HARMANNES JOZEFUS VAN DEN HENDE

door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel
Bisschop van Rotterdam
en Apostolisch administrator van het Bisdom van Breda

Aan de Algemeen Overste van de Zusters Franciscanessen van
Mariadal te Roosendaal.

GEZIEN

het verzoek van de Algemeen Overste van de Zusters Franciscanessen van Mariadal te Roosendaal, gedaan bij schrijven van 17 oktober 2011;

OVERWEGENDE

dat de kapel van het Moederhuis “Mariadal” te Roosendaal niet langer voor de goddelijke eredienst nodig is;

GELET

op de bepalingen van het kerkelijk recht, met name op de canones 1212 en 1238 §1 van het Wetboek van Canoniek Recht;

BESLUIT HIERBIJ

genoemde kapel en altaren met ingang van heden aan de eredienst te onttrekken en deze terug te brengen tot een profaan en niet onwaardig gebruik.

Breda, 21 november 2011
Nr. 21/330/2011

✠ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Apostolisch administrator sede vacante.

STATUUT VAN DE DIOCESANE LIQUIDATIECOMMISSIE

IN HET BISDOM VAN BREDA

I. NAAM

Artikel 1

De commissie heet “Diocesane liquidatiecommissie in het Bisdom van Breda”, hierna te noemen “de commissie”.

II. TAAK

Artikel 2

De commissie heeft tot taak het opstellen van een bestemmingsplan voor de bij de sluiting van een kerkgebouw of ander kerkelijk gebouw vrijkomende goederen.

III. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

Artikel 3

- a. De commissie bestaat uit tenminste drie en ten hoogste zeven personen.
- b. De leden worden benoemd door de Bisschop van Breda.
- c. Een lid wordt aan de commissie toegevoegd op voordracht van het parochiebestuur in welke parochie de liquidatie aan de orde is en wel voor de duur van deze liquidatie.
- d. De benoeming geldt voor vier jaar, waarna herbenoeming mogelijk is.
- e. Als leden zijn benoembaar kerkbetrokken katholieken.

IV. TAAK

Artikel 4

- a. Ter voorbereiding van de liquidatie stelt de commissie, in overleg met de Diocesane Commissie Kerkelijk Kunstbezit die mede tot taak heeft te adviseren over de bestemming van de goederen (Reglement artikel 1 lid 3), een lijst op van de goederen die gerekend moeten worden tot de inventaris van het te sluiten gebouw.
- b. Op de inventarislijst zijn de goederen in te delen in:
  - zaken met bijzondere religieuze of devotionele waarde, zoals bedoeld in C.I.C. can. 1190 §2 en §3;
  - zaken van min of meer kunsthistorische waarde;
  - zaken die bestemd of gebruikt worden voor de eredienst en die bij herbestemming beschermd moeten worden tegen ongepast gebruik;
  - overige zaken, zonder bijzondere betekenis.
- c. Op basis van de inventarislijst ontwerpt de commissie een bestemmingsplan voor de afzonderlijke goederen, waarbij de mogelijke herbestemming te bepalen is in:
  - kerkelijke herbestemming, al dan niet met eigendomsoverdracht;
  - niet kerkelijke herbestemming, al dan niet met eigendomsoverdracht.

Het bestemmingsplan wordt door het betreffende parochiebestuur aan de Bisschop voorgelegd voor de nodige goedkeuring en machtiging.

- d. Voor *kerkelijke herbestemming* komen alle goederen in aanmerking die op de inventarislijst zijn vermeld. Bij de herbestemming wordt zoveel mogelijk de onderstaande volgorde in acht genomen:
  - de eventuele nieuwe kerk in dezelfde parochie;
  - de kerk(en) van dezelfde parochie;
  - kerken binnen het Bisdom van Breda;

- kerken binnen de Nederlandse Kerkprovincie, eventueel in overleg met de Stichting Kerkelijk Kunstbezit Nederland.

Voor herbestemming en mogelijke eigendomsoverdracht kan een taxatierapport worden opgesteld.

- e. Voor *niet-kerkelijke herbestemming* komen niet in aanmerking de goederen, op de inventarislijst vermeld, met een bijzondere religieuze of devotionele waarde of met een kunsthistorische waarde. Ook zaken die bestemd of gebruikt worden voor de eredienst dienen geen niet-kerkelijke herbestemming te krijgen. Goederen waarvoor niet direct een bestemming wordt gevonden, kunnen overgedragen worden aan het depôt dat beheerd wordt door de Diocesane Commissie Kerkelijk Kunstbezit.
- f. Zodra het bestemmingsplan is uitgevoerd doet het betreffende parochiebestuur hiervan mededeling aan de Bisschop.

V. ONKOSTENVERGOEDING EN VERZEKERING

Artikel 5

1. De leden van de commissie hebben geen recht op loon. Zij kunnen hun onkosten declareren bij de econoom van het Bisdom van Breda. De onkosten worden vergoed overeenkomstig de diocesane regelingen.
2. Bij de uitvoering van hun werkzaamheden zijn de leden van de commissie als vrijwilliger van het Bisdom van Breda verzekerd voor schade voortkomend uit ongeval of wettelijke aansprakelijkheid, overeenkomstig de daartoe bestaande collectieve polissen.

VI. SLOTBEPALING

Artikel 6

Dit statuut vervangt de “Richtlijnen voor de liquidatie van de inventaris van een te sluiten kerkgebouw” d.d. 14 februari 1985 en treedt in werking op 1 januari 2012.

Aldus door mij vastgesteld.

Breda, 23 december 2011 (Nr. 21/369/2011)

✠ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Apostolisch administrator sede vacante.

Omslag: oud handschrift, Proloog Johannesevangelie, vers 6.